

Pedagogisch werkplan

Kinderdagverblijf Het Noorderlicht

Kinderopvang
Spelenderwijs

Januari 2024

Inhoud

Inleiding	4
Visie Spelenderwijs	4
Hoofdstuk 1 De dagopvang 0 – 4 jaar.....	6
1.1 Speelleeromgeving	8
1.2 Huisvesting.....	10
1.3 Dagindeling	10
1.4 Samenwerking met de school.....	11
1.5 Verantwoordelijkheid	11
1.6 Achterwachtregeling	11
Hoofdstuk 2 Medewerkers op de locatie	12
2.1 Vaste gezichten op de groep	12
2.2 Stagiaires	12
2.2 Vrijwilligers.....	13
Hoofdstuk 3 Voor- en vroegschoolse Educatie (VVE).....	14
3.1 Het werken met Startblokken op PSG Noorderlicht.....	14
Hoofdstuk 4 Volgen van kinderen.....	15
4.1 Doorgaande lijn.....	15
4.2 Zorgen delen	15
4.3 De samenwerking met andere organisaties	15
4.4 Pedagogisch beleidsontwikkeling en coaching.....	16
4.5 Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	17
Hoofdstuk 5 Samenwerking met ouders.....	17
5.1 Mentorschap	17
5.2 10 minutengesprekken.....	18
5.3 Intake.....	18
5.4 Wennen.....	18
5.5 Halen en brengen	18
5.6 Afwezigheid melden	19
5.7 Communicatie met ouders	19
5.8 Medezeggenschap	20
5.9 Klachten.....	20
Hoofdstuk 6 Gezondheid en veiligheid	20
6.1 Eten en drinken.....	20
6.2 Zieke kinderen	20
6.3 Ongevallen	21

6.4	Medicijngebruik.....	21
6.5	“Vier ogen principe”	21
6.6	Risico-inventarisatie.....	21
6.7	Huisregels	22
6.8	Calamiteiten	22
6.9	GGD	23

Inleiding

Voor u ligt het werkplan van ons kinderdagverblijf Het Noorderlicht. Naast de huidige peuterspeelgroep, de peuter-kleuterklas en de buitenschoolse opvang, starten wij met dagopvang voor kinderen van 0 – 4 jaar.

Dit pedagogisch werkplan is een plan over visie, werkwijze en omgangsvormen binnen kinderopvang Het Noorderlicht. Het is tot stand gekomen vanuit het pedagogisch beleidsplan Stichting Spelenderwijs IJsselgraaf, hierna te noemen Spelenderwijs.

Het bijzondere van de kinderopvang van Stichting Spelenderwijs is dat het altijd is gekoppeld aan een basisschool van Stichting IJsselgraaf, de Stichting voor openbaar primair onderwijs in Doetinchem, Bronckhorst en Doesburg. Per locatie wordt gekeken welke opvangvorm wenselijk is en wordt deze integraal verbonden met de basisschool. Dit gebeurt altijd onder de regels van de wet Kinderopvang en wordt afgestemd op de leeftijdsgroep van de kinderen. Dit betekent dat er zowel sprake kan zijn van peuteropvang voor kinderen van 2-4 jaar als van buitenschoolse opvang voor kinderen tussen 4-13 jaar. Het pedagogisch beleidsplan van Stichting Spelenderwijs IJsselgraaf, hier na te noemen Spelenderwijs, vormt de basis voor de werkplannen op de verschillende locaties. Het pedagogisch werkplan is een interne handleiding voor de medewerkers waarin de concrete uitwerking van de visie van Spelenderwijs en de werkwijze op de locatie staat beschreven. Het pedagogisch beleidsplan vormt samen met het pedagogisch werkplan één geheel.

De pedagogisch medewerker begeleidt en ondersteunt kinderen in hun ontwikkeling en leerproces, uitgaande van de belevingswereld van kinderen. Dit gebeurt in goed overleg én in samenwerking met ouders. Het pedagogisch werkplan is tot stand gekomen met behulp van de medewerkers, de leidinggevenden en de ouders, waar mogelijk. Het pedagogisch werkplan is een dynamisch gegeven en blijft zich in de loop van de tijd steeds verder ontwikkelen. Bijvoorbeeld naar aanleiding van nieuwe inzichten of signalen van de pedagogisch medewerkers of ouders.

Visie Spelenderwijs

We baseren ons handelen op de overtuiging dat elk kind de moeite waard is. Aandacht, acceptatie en gezien worden leiden ertoe dat kinderen zich prettig en gewaardeerd voelen. Er is ruimte voor elk kind, ieder met een eigen ontwikkeling met een eigen manier en tempo. We creëren een omgeving die kinderen motiveert om zich verder te ontwikkelen en op meer dan alleen cognitief gebied. Autonomie en welbevinden zien we als pijlers voor een goede en gezonde ontwikkeling van kinderen. We willen bijdragen aan het groeien en bloeien van kinderen zodat zij met een positief zelfbeeld en zelfvertrouwen in de wereld komen te staan.

Het woord 'samen' is veelzeggend voor onze aanpak. Naast de individuele aandacht voor kinderen zijn we erop gericht om kinderen te leren op een goede manier met elkaar om te gaan. Onze verbondenheid aan het openbaar onderwijs betekent dat we ook binnen de kinderopvang kinderen leren rekening houden met verschillen en andere culturen en overtuigingen te respecteren. Dat we in een kennissamenleving leven betekent dat we in aansluiting op het onderwijs ook aandacht besteden aan vaardigheden en competenties die nodig zijn om te functioneren in de 21e eeuw. Kinderen leren altijd, overal, hun leven lang en in een verschillend tempo. Moderne technologie maakt een onmisbaar deel uit van het leerproces van kinderen. Kinderen leren steeds meer hun eigen leerproces vorm te geven en we zien hierin voor onszelf een begeleidende en coachende rol weggelegd.

In dit werkplan komen deze doelen terug wat betreft de specifieke invulling voor deze locatie.

Speerpunten:

- Spelenderwijs biedt elk kind de ruimte om zich op zijn eigen manier en tempo te ontwikkelen in een veilige en vertrouwde omgeving. De pedagogisch medewerkers stimuleren de emotionele, sociale, creatieve, lichamelijke en verstandelijke ontwikkeling van het kind.
- Een goede relatie tussen pedagogisch medewerker en kind is belangrijk, evenals een goede samenwerking tussen pedagogisch medewerker en ouders. Ouders zijn hoofdvantwoordelijk voor de opvoeding. De pedagogisch medewerkers delen deze verantwoordelijkheid met de ouders.
- Binnen Spelenderwijs worden bij de opvoeding algemeen aanvaarde regels en normen gehanteerd. Pedagogisch medewerkers gaan op een opbouwende en stimulerende manier om met het gedrag en de emoties van de kinderen. Deze positieve opvoedingsaanpak draagt bij aan het zelfvertrouwen en positieve zelfbeeld van kinderen.
- Kinderen worden gestimuleerd dagelijks buiten te spelen en er worden creatieve, muzikale, bewegings-, taal- en denkactiviteiten georganiseerd.
- Talentontwikkeling van kinderen is een speerpunt. Een activiteiten aanbod wordt in afstemming met de school waaraan de kinderopvang verbonden is, ontwikkeld. Dat betekent dat we de ontwikkeling van kinderen volgen en aansluiten op datgene waar ze goed in zijn of wat ze leuk vinden om te doen en waar zij zich verder in willen ontwikkelen.

Elke locatie van Spelenderwijs voldoet aan alle eisen op het gebied van (brand-) veiligheid en hygiëne. Er is een beleid op hygiëne, een calamiteitenplan en een aantal pedagogisch medewerkers per locatie zijn in het bezit van het certificaat Bedrijfshulpverlener.

Visie IKC Het Noorderlicht en PSG Het Noorderlicht

Binnen ons aanbod is de samenwerking en een goede sociaal emotionele ontwikkeling van belang. Zo willen IKC Het Noorderlicht en PSG Het Noorderlicht kinderen laten groeien, leren en samenwerken. Samen leren groeien is daarom het motto van de school en de peuterspeelgroep.

Als leidraad voor dit pedagogisch werkplan dienen vier basisdoelen:

- wij willen dat kinderen zich bij ons individueel en sociaal kunnen ontwikkelen;
- wij willen dat kinderen bij ons kunnen spelen en ontwikkelen;
- wij willen dat kinderen bij ons in contact komen met andere kinderen;
- wij willen kinderen een fysiek en emotioneel veilige omgeving bieden.

Wij gaan ervan uit dat kinderen een natuurlijke kracht hebben om zich te ontwikkelen en dat ze geboren worden met veel mogelijkheden in zich. Wij zien het kind als een onderzoeker en ontwikkelaar. Kinderen mogen op hun eigen manier de wereld ontdekken. Dat ontdekken gaat door communiceren, onderzoeken, spel en activiteiten.

Hoofdstuk 1 De dagopvang 0 – 4 jaar

Voor de dagopvang starten wij met een nieuwe groep voor kinderen van 0 – 4 jaar.

De kinderen worden opgevangen in één stamgroep van maximaal 12 kinderen in een eigen klaslokaal in IKC Het Noorderlicht. De groepsruimte is gelegen naast de bestaande peuterspeelgroep en deelt met deze groep de verschoon- en toiletruimte en de keuken. De ruimtes zijn voorzien van veel ramen zodat er veel zicht op elkaar en verbinding met elkaar is.

In de groep zijn er 2 slaapkamertjes aanwezig met elk 3 hoogslapers zodat er in totaal 12 slaapplekken zijn. 1 hoogslaper is voorzien van een evacuatiebedje. Elke slaapkamer is voorzien van een deur naar buiten zodat er voldoende ventilatie aanwezig is. De groepsruimte is gezellig ingericht en afgestemd op de leeftijd van de kinderen. Zo is er voor de baby's een afgeschermded grondbox en zijn er stoelen die aangepast kunnen worden aan de leeftijd van elk kind.

Zodra het mogelijk is gaan de kinderen naar buiten om te bewegen, fietsen en met zand te spelen. De kinderen delen de buitenspeelruimte met de peuters van de peuterspeelgroep en de onderbouw van school. Onderling maken wij afspraken over de buitenspeelmomenten.

Onze openingstijden

Wij zijn vijf dagen per week geopend van 7.30 tot 18.30 uur. Tijdens de algemeen erkende feestdagen zijn wij gesloten; zo ook eens in de vijf jaar op bevrijdingsdag. Wij vragen de ouders hun kind tussen 7.30 uur en 9.00 uur te brengen. Aangezien het dagprogramma om 9.00 uur start, is het fijn als iedereen dan aanwezig is. Vanaf 16.00 uur is er gelegenheid om de kinderen te komen halen. Mochten ouder(s) hun kind later dan 9.00 uur willen brengen of eerder dan 16.00 uur willen halen, dan is dat geen probleem, wel vragen wij dit door te geven aan de pedagogisch medewerkers van desbetreffende groep. Als het kind door iemand anders dan door de ouder(s) wordt opgehaald, dan dienen ouders dat aan ons door te geven, anders geven wij het kind niet mee.

Dagopvang

De kinderen worden tussen 7.30 uur en 9.00 uur gebracht. Voor de baby's houden wij rekening met het eigen ritme zoals zij dat thuis gewend zijn. Wij vragen de ouders om een boekje mee te nemen waarin zij zelf informatie over de babyvoeding, slaapritme en andere bijzonderheden van hun baby noteren. De ouders geven zelf de babyvoeding mee, het fruithapje en andere tussendoortjes worden door ons verzorgd. De pedagogisch medewerkers van de groep kijken naar de behoefte van de baby en noteren elke dag hoe het op de groep gegaan is zodat de ouders dit altijd terug kunnen lezen. De dreumesen gaan in het algemeen twee keer slapen en de peuters één keer, ofwel slapen of rusten. Tussen 8.45 uur en 9.30 uur wordt met de kinderen fruit gegeten en sap en water gedronken.. Rond 9.30 uur worden de kinderen verschoond of is er een toiletronde, dreumesen gaan dan naar bed. Rond 10.00 uur gaan de kinderen buiten spelen of een activiteit doen. Rond 11.30 uur gaan de kinderen aan tafel. Wij bieden de kinderen een broodmaaltijd aan en drinken melk en/of sap. We bevorderen de zelfstandigheid van de peuters door ze zelf hun boterham te laten smeren. We wachten aan tafel tot we allemaal op tijd klaar zijn met eten. Er zijn uiteraard uitzonderingen, bijvoorbeeld wanneer een kind erg moe is of wanneer een kind erg onrustig is aan tafel. Rond 12.45 uur gaan de oudste peuters naar bed tot ongeveer 15.00 uur. De dreumesen die twee keer slapen, gaan rond 15.00 uur nogmaals naar bed. Rond 15.15 gaan de kinderen aan tafel voor het eten van een cracker en het drinken van sap en water. Rond 16.00 gaan de kinderen buiten spelen, of wordt er een activiteit aangeboden. Ook is de mogelijkheid er om vrij de spelen op de groep.

Peuterspeelgroep

Alle peuters kunnen vanaf 2 jaar naar de peuterspeelgroep en komen minimaal twee dagdelen á 4 uur per week. De peuterspeelgroep is open van maandag t/m vrijdagochtend van 08.30 – 12.30 uur. De combinaties van de twee dagdelen kunnen verschillen afhankelijk van beschikbaarheid. Doelgroep peuters komen uiterlijk vanaf de leeftijd van 2,5 jaar vier dagdelen per week. Het aanbod voorschoolse educatie is zodanig ingericht dat een kind vanaf de dag dat het tweeënehalf jaar oud wordt in anderhalf jaar ten minste 960 uur voorschoolse educatie kan ontvangen. De VVE indicatie wordt afgegeven door het consultatiebureau. Zij stimuleren de ouders om hun peuter zo vroeg als mogelijk aan te melden bij de peuterspeelgroep. Met het consultatiebureau is er regelmatig overleg. Zowel het consultatiebureau als de pedagogisch medewerkers wijzen de ouders op het belang van VVE en op de verplichte afname en deelname van vier dagdelen per week. Er werken altijd twee vaste pedagogisch medewerkers op de groep. De kinderen blijven gedurende de opvang in de eigen groepsruimte. Er wordt soms gebruik gemaakt van andere ruimtes in de school; de speelzaal (=gymzaal) en het speelplein tussen de bso-ruimte en het peuterlokaal. Kinderen spelen buiten op een omheind gedeelte van het schoolplein, hierbij is altijd, bij maximaal 8 peuters, minimaal één pedagogisch medewerker aanwezig. Er worden geen uitstapjes gemaakt.

Peuterkleuterklas

Vanaf het nieuwe schooljaar 2021-2024 starten wij een peuterkleuterklas in basisschool Het Noorderlicht. De peuterkleuterklas bestaat uit maximaal 16 kinderen: 8 peuters van 3 t/m 4 jaar en 8 kleuters van groep 1 van basisschool het Noorderlicht. De peuters staan als leerling ingeschreven op basisschool Het Noorderlicht. De ouders van de peuters die naar de peuterkleuterklas gaan, worden vooraf om toestemming gevraagd en tekenen hiervoor het toestemmingsformulier 2^e stamgroep. De peuters worden s'ochtends om 08.30 uur opgevangen in een 2^e stamgroep in het lokaal dat grenst aan de huidige peuterspeelgroep. Dit lokaal wordt na schooltijd gebruikt voor de buitenschoolse opvang. Samen met een vaste pedagogisch medewerker gaan deze peuters naar de kleuters van groep 1. Het peuterkleuter lokaal grenst aan de lokalen van de peuterspeelgroep. Om half 9 begint de schooldag voor de kleuters en wordt de dag gezamenlijk gestart in de kring. De rest van de dag spelen de kinderen samen in de verschillende hoeken, gaan ze samen buitenspelen, samen gymmen en eten ze met z'n allen aan tafel. Om half 1 gaan de peuters samen met de pedagogisch medewerker terug naar hun eigen lokaal, waar de peuters door de ouders worden opgehaald.

In de peuterkleuterklas worden de peuters en de kleuters begeleid door de pedagogisch medewerker en de leerkracht van groep 1. Zij bieden de kinderen een speel- leerprogramma passend bij de leeftijden van de kinderen.

Kinderopvang en de basisschool zitten misschien wel in één gebouw, de overstap van de peuters naar groep 1 is een flinke. We willen vierjarigen een soepele start bij de kleuters geven. Op hun eerste échte schooldag kennen ze het lokaal, de leerkracht en het spelend leren al.

De peuters komen niet alleen, ze nemen een pedagogisch medewerker mee. Dit voelt veilig en vertrouwd. Ook in het klaslokaal van groep 1 zorgen wij voor herkenbare speel- leerhoeken, stemmen wij het dagprogramma en de regels onderling op elkaar af. Als de kleintjes een beetje gewend zijn, is er een extra paar handen in de klas om de leerlingen te stimuleren. De kleuters ervaren dat ze een stukje ouder zijn, dat ze al meer weten en dat ze de peuters misschien wel een handje kunnen helpen. Zo ontwikkelen ze zelfvertrouwen en een gevoel voor sociale verantwoordelijkheid. Voor de klas staat zowel een pedagogisch medewerker als een leerkracht. Zij werken de hele dag intensief samen en ze hebben het vve-programma van de peuters zo goed mogelijk verwerkt in de thema's van de kleuters.

De leerkracht en pedagogisch medewerker overleggen welke activiteiten goed aansluiten bij de groep en bij de individuele kinderen. We doen een kringactiviteit, een gymles of gaan lekker naar buiten. Elk kind krijgt de kans om zich te ontplooien op het eigen niveau. Doordat er gewerkt wordt op het niveau van elk kind is er meer ruimte voor hun ontwikkeling.

De peuter-kleuterklas krijgt nooit meer dan acht peuters per ochtend. Worden de peuters vier jaar, dan komen ze fulltime in de kleuterklas. In de tussentijd komen we regelmatig bij elkaar om de voortgang in de gaten te houden. Al met al zorgen de peuter-kleuteractiviteiten voor een veilige, vertrouwde sfeer met méér aandacht voor elk kind.

Met de peuterkleuterklas willen wij de knip tussen opvang en onderwijs minder scherp maken als het gaat om de ontwikkeling tussen peuters en kleuters.

Door gericht aan samenwerking te zoeken tussen opvang en school creëren wij de volgende kansen:

- Het bestrijden van kansenongelijkheid tussen kinderen. Als we willen dat we voor kinderen gelijke kansen creëren, moeten we zo vroeg mogelijk beginnen met het verkleinen van de ongelijkheid. Wanneer opvang en onderwijs gaan samenwerken kunnen de kansen van alle kinderen naar een gelijk niveau worden getrokken.
- Een gezamenlijke visie vergemakkelijkt de overgang. Er is een verschil tussen wat medewerkers op de verschillende opleidingen hebben geleerd. Daarom is het belangrijk om van elkaar te weten wat ieders visie is en zodoende begrip voor elkaars standpunten op te brengen. Door deze standpunten te toetsen aan wetenschappelijk onderbouwde opvattingen wordt voorkomen dat de visie gebaseerd is op gevoel of overtuiging.
- Een betere en warmere overdracht. Wij zijn er van overtuigd dat de doorgaande lijn in de ontwikkeling erg belangrijk is, en dat een goede overdracht van belang is. De inhoudelijke afstemming wordt versterkt door gebruik te maken van eenzelfde kindvolgsysteem. Naast de overdracht op papier is ook een warme overdracht waarbij ouders, PM'ers en leerkrachten samen zitten erg waardevol.

1.1 Speelleeromgeving

De inrichting van de ruimte is een speel – en leeromgeving en kent een heldere structuur.

Vaste plekken waar materialen zijn uitgestald zorgen ervoor dat het de kinderen duidelijk is waarmee ze kunnen spelen. De materialen zijn schoon en veilig.

Er zijn hoeken ingericht die aansluiten op de verschillende ontwikkelingsgebieden.

De speelomgeving moet in balans zijn: rust uitstralen maar ook nieuwsgierig maken. Door regelmatig een aantal materialen te wisselen maken we de ruimte tegelijkertijd betrouwbaar en interessant. Als kinderen teveel materialen krijgen aangeboden, snuffelen ze overal even aan, maar komen moeilijker tot spel.

Bij het inrichten van het lokaal wordt er rekening gehouden met de verschillen in leeftijd en verschillen in ontwikkelingsniveau. Bij ons is divers speelgoed in meervoud beschikbaar, kinderen kunnen zo elkaars spel imiteren, waardoor de eerste vormen van samenspel ontstaan.

Om tegemoet te komen aan de verschillende behoeften van de kinderen bieden we keuze mogelijkheden in gevarieerde materialen. De materialen voor zelfstandig spel liggen op ooghoogte van de kinderen zodat ze zelf kunnen pakken en terugzetten. Wij observeren het spel zodat we het voor een volgende keer kunnen uitbreiden en verdiepen.

De hoeken sluiten aan op de behoeften van kinderen, b.v. handelen met materialen, bouwen, rustig een boekje lezen, bewegen, rollenspel of muziek maken. Tegelijkertijd zijn de hoeken bedoeld om de kinderen uit te dagen om zich op verschillende ontwikkelingsgebieden te stimuleren tijdens zelfstandig spelen en werken in hoeken. Wij zorgen ervoor dat de belangrijkste ontwikkelingsgebieden altijd worden aangesproken en dat de andere worden afgewisseld.

Enkele voorbeelden van hoeken:

Themahoek,

In de ontdekhoek kunnen kinderen allerlei ontdekkingen doen met concrete materialen die aansluiten bij het thema. De hoek krijgt bijvoorbeeld een sfeerinrichting die aansluit bij de seizoenen. De kinderen onderzoeken de materialen in de ontdekhoek met hun zintuigen. Ze bekijken bijvoorbeeld de herfstmaterialen, bestuderen het mos op de takken, ruiken en voelen dennenappels, kastanjes. In de themahoek worden kinderen uitgedaagd om allerlei denk – en rekenproblemen op te lossen. Zoals in de herfst het sorteren/tellen van herfstschatten, bij Sinterklaas het inpakken van cadeautjes met papier vormen/tellen klein/groot.

Ontwikkelingsmateriaal,

Ontwikkelingsmateriaal is zo ontworpen dat kinderen nieuwsgierig worden te ontdekken hoe het materiaal werkt. Het heeft als doel om kinderen via verschillende stappen van waarnemen en denken naar rekenontwikkeling te leiden. In de materialen zit een ordening die de kinderen ontdekken. Zo leren ze op basis van kenmerken, bv. de begrippen lang/kort, of een denkprincipe zoals seriëren van groot naar klein.

Huishoek,

De huishoek is voor de kinderen het meest vertrouwd, omdat de inrichting en de materialen aansluiten bij hoe het thuis is. Er staat bv. een fornuis met aanrecht, oven, koelkast, pannen en servies. En een tafel met stoelen, thee- en koffiespullen en lege verpakkingen van levensmiddelen. Net zoals thuis. De kinderen kunnen er onder andere spelen met bakjes, pannen, servies, kleding, boodschappentas. Ook kunnen ze de thuissituatie imiteren en allerlei huiselijke en sociale situaties uitspelen, koken, schoonmaken. In de poppenhoek kunnen de peuters de babypoppen verzorgen, in bed leggen, verschonen op de commode en kleertjes aantrekken.

Leeshoek,

De leeshoek is een boekenhoek met een bank om samen op te kruipen met een boek. De kinderen kunnen de prentenboeken van de boekentafel pakken. Het interactief voorlezen staat centraal. De bedoeling is de taalontwikkeling te stimuleren, waardoor de aansluiting bij het leesonderwijs vergemakkelijkt en kinderen de gelegenheid krijgen zich uiteindelijk te ontwikkelen tot goede lezers.

Beeldende hoek,

In de beeldende hoek wordt creativiteit in het beeldende werken gestimuleerd. Door te handelen met de materialen ontwikkelen de kinderen ook hun motoriek. De materialen mogen de kinderen voor een deel zelf uit de kast pakken. Wij bieden de kinderen regelmatig nieuw materiaal aan waar ze mee kunnen experimenteren en zich creatief uiten. Te denken valt aan gekleurd papier, klei, (vinger)verf, potloden, kwasten, plaksel en allerlei kosteloos materiaal.

Bouw/constructiehoek,

In de bouw- en constructiehoek liggen allerlei blokken of duplo van verschillende kleuren, grootte en vormen die kinderen uitnodigen om bouwwerken te maken. Er ligt een wereld aan spel materiaal bij wat aansluit op het thema.

Voorbeelden zijn twee – en driedimensionaal, zo kan het de kinderen inspireren om zelf te bouwen en constructies te maken.

Bij elk thema worden de materialen verwisseld zodat de omgeving blijft prikkelen en uitdaagt tot spel passende bij het thema. Jonge kinderen leren het meest van activiteiten die aansluiten bij hun belevingswereld en interesses. Daar zijn ze uit zichzelf voor gemotiveerd. Betekenisvol leren is het uitgangspunt bij de thema's.

1.2 Huisvesting

De schoolgroep lokalen en de peuterspeelgroep lokalen komen uit op een leerplein, de jassen en tassen kunnen hier opgehangen worden, maar deze ruimte is ook bedoeld om te speel/leren. De groepsruimten zijn gezellig ingericht en afgestemd op de leeftijden van de kinderen. De ruimte waar peuterspeelgroep Het Noorderlicht zich bevindt heeft een eigen toegang naar de buitenruimte. Zodra het mogelijk is gaan de kinderen naar buiten om te rennen, fietsen en klimmen of lekker spelen in de zandbak.

1.3 Dagindeling

Onze dagindeling

De kinderen worden tussen 7.30 uur en 9.00 uur gebracht. We houden hierbij rekening met het eigen ritme van de kinderen en zoals zij dat thuis gewend zijn. De dreumesen gaan in het algemeen twee keer slapen en de peuters één keer, ofwel slapen of rusten. Tussen 8.45 uur en 9.30 uur wordt met de kinderen fruit gegeten en sap en water gedronken. Rond 9.30 uur worden de kinderen verschoond of is er een toiletronde, dreumesen gaan dan naar bed. Rond 10.00 uur gaan de kinderen buiten spelen of een activiteit doen. Rond 11.30 uur gaan de kinderen aan tafel. Rond 12.45 uur gaan de oudste peuters naar bed tot ongeveer 15.00 uur. De dreumesen die twee keer slapen, gaan rond 15.00 uur nogmaals naar bed. Baby's houden zoveel mogelijk het ritme van thuis aan. De medewerkers kijken naar de behoefte van de baby. Rond 15.15 gaan de kinderen aan tafel voor het eten van een cracker en het drinken van sap en water. Rond 16.00 gaan de kinderen buiten spelen, of wordt er een activiteit aangeboden. Ook is de mogelijkheid er om vrij te spelen op de groep.

De peuterspeelgroep is open van 8.30 tot 12.30 uur, kinderen kunnen naar hun eigen groep worden gebracht tot 8.45 uur. Daarna starten wij met het programma. In de groep spelen de peuters samen en bieden we extra peuteractiviteiten aan. De peuteractiviteiten bieden een extra uitdaging voor de peuters. Wij werken met een vast dagritme om structuur en regelmaat (veiligheid) te bieden aan de kinderen. Globaal ziet een dag, voor kinderen vanaf 2 jaar op de peuterspeelgroep er als volgt uit:

OCHTENDGROEP

- 08:30 - 08:45 INLOOP
- 08:45 - 09:00 KRING
- 09:00 - 10:15 KLEINE KRING / VRIJE SPEL
- 10:15 - 10:30 Naar de w.c./ verschoonen/handen wassen
- 10:30 - 10:45 OPRUIMEN
- 10:45 - 11:15 ETEN/DRINKEN
- 11:15 - 11:45 BUITENSPELEN of bewegingsspel
- 11:45 - 12:00 Gerichte activiteit aan tafel
- 12:00 - 12:15 Liedjes thema zingen
- 12:15 - 12:30 NAAR HUIS

PEUTERKLEUTERKLAS

- 08.30 – 08.45 peuters worden door hun ouders naar de peutergroep gebracht
- 08.45 – 09.00 peuters gaan samen met de pedagogisch medewerkers naar de peuterkleuterklas
- 09.00 – 10.00 peuters en kleuters gaan samen in de kring
- 10.00 – 11.00 gerichte peuter- kleuter activiteiten aan tafel, in de speel- leer Hoeken, buitenspelelen en/of in de gymzaal
- 11.00 – 11.30 eten/drinken
- 11.30 – 12.00 vrij spel, voorlezen en/of samen zingen

- 12.00 de peuters gaan met de pedagogisch medewerker terug naar de Peuterspeelgroep

1.4 Samenwerking met de school

Omdat we met school, PSG en BSO samen een geheel vormen, kiezen wij voor een integrale aanpak. Dit betekent dat wij ouders en kinderen op één adres een totaalconcept bieden: een doorgaande lijn en afstemming in activiteiten, een eenduidig pedagogisch klimaat en een gezamenlijke, optimale zorg voor de ontwikkeling van elk kind. De pedagogisch medewerkers en de leerkrachten vormen samen één team dat wordt aangestuurd door de directie van de school.

Het Noorderlicht is gelegen op een centrale plek in de wijk waarin wijkbewoners hun kinderen brengen en elkaar ontmoeten. Hier werken basisonderwijs, peuterspeelgroep en buitenschoolse opvang inhoudelijk en organisatorisch samen. Bovendien is er nauwe samenwerking met andere voorzieningen en activiteiten in de wijk. Het belang voor de wijk en de ontwikkeling van het kind staan in Het Noorderlicht centraal. Het Noorderlicht is er niet alleen voor de kinderen, maar ook voor hun ouders en andere wijkbewoners. Het is een ontmoetingsplek, waar men ondersteuning kan krijgen bij hulpvragen. Er zijn buurtactiviteiten voor alle bewoners van de wijk. Iedereen is welkom, van jong tot oud. Al met al is het een uniek concept waarbij de partners geïntegreerd samenwerken voor de wijk en haar bewoners. In Het Noorderlicht komen overdag vooral kinderen van 2 tot 13 jaar om te spelen, ontwikkelen, leren en te ontmoeten. Er is geen scheiding meer tussen onderwijs en opvang. Alle kinderen krijgen een aanbod op maat. We helpen hen om hun talenten te ontwikkelen en te benutten.

De verschillende partners binnen Het Noorderlicht zijn Buurtplein, het Wijkbedrijf, Stichting IJsselgraaf en Stichting Spelenderwijs. Zij werken vanuit één missie en visie en maken een samenhangend programma, met en voor de mensen uit de wijk. Het Noorderlicht zoekt samenwerking met andere organisaties in de wijk, zoals de bibliotheek, muziekschool en sportverenigingen.

1.5 Verantwoordelijkheid

De eindverantwoordelijkheid voor de peuterspeelgroep berust bij de manager van Spelenderwijs. De eindverantwoordelijkheid voor de school ligt bij de directeur van IKC Het Noorderlicht. Op het gebied van samenwerking, doorgaande lijn, zorgkinderen, gezamenlijke thema's en/of ontwikkelingen die zowel de opvang als de school aangaan, is er regelmatig overleg. Hierbij zijn ook de interne begeleiders van de school betrokken.

1.6 Achterwachtregeling

Op de groepen werken elke dag twee pedagogisch medewerkers. Bij calamiteiten kunnen de medewerkers een beroep doen op medewerkers van het IKC. Door de buurtfunctie zijn er altijd medewerkers aanwezig. Tijdens breng- en ophaaltijden kan de pedagogisch medewerker in geval van een calamiteit ook een beroep doen op de ouder die zijn kind komt brengen.

Hoofdstuk 2 Medewerkers op de locatie

2.1 Vaste gezichten op de groep

Om te bereiken dat een kind zich bij ons emotioneel veilig voelt, is het belangrijk dat vertrouwde personen het kind in een vertrouwde omgeving verzorgen. Elk kind verblijft tijdens de opvang in een eigen groep. Deze groep wordt begeleid door een vast team van pedagogisch medewerkers (vaste gezichten). We zorgen ervoor dat baby's tot 1 jaar gekoppeld worden aan 2 of 3 (afhankelijk van de groeps grootte) vaste gezichten. In ieder geval is een van deze twee (of drie) medewerkers op de dag dat de baby naar de opvang komt aanwezig. De pedagogisch medewerkers van de babygroepen informeren de ouders in het kennismakingsgesprek over de vaste gezichten voor hun kind. Kinderen vanaf 1 jaar kunnen door meer vaste medewerkers worden opgevangen in hun groep. Dit is mede afhankelijk van de grootte van de stamgroep. Wij werken, voor zover mogelijk, met vaste invalkrachten.

De pedagogisch medewerkers op de peuteropvang zijn in het bezit van een Nederlands certificaat 3F en/of HBO diploma en hebben een certificaat VVE in hun bezit. Door het volgen van trainingen en studiedagen worden kennis en vaardigheden onderhouden om te voldoen aan de gemeentelijke eisen. In ons jaarlijks opleidingsplan stellen wij vast op welke wijze de kennis en vaardigheden van de pedagogisch medewerkers en de voorschoolse educatie worden onderhouden. Tevens beschikken al onze medewerkers over een VOG.

2.2 Stagiaires

Stichting Spelenderwijs heeft een beleidsplan Beroeps Praktijk Vorming (BPV). Dit beleidsplan dient als kader voor een efficiënte en effectieve uitvoering van de BPV. Het beleidsplan is ontwikkeld, met als doel voor iedereen duidelijk te maken wat de visie op leren is binnen de BPV, hoe de BPV binnen Stichting Spelenderwijs IJsselgraaf is georganiseerd en dat de kwaliteit van de BPV wordt bevorderd en bewaakt. Stichting Spelenderwijs IJsselgraaf is van mening, dat opleiden in de praktijk op een goede en professionele wijze dient te gebeuren. Zij vindt het opleiden en effectief leren belangrijk en zij voelt zich mede verantwoordelijk voor de opleiding van leerlingen en stagiaires en zij wil een aantrekkelijke werkgever zijn voor zowel huidige als toekomstige medewerkers.

Stichting Spelenderwijs IJsselgraaf schept zodanige voorwaarden voor de BPV, zodat de praktijkopdrachten kunnen worden afgerond. Dit impliceert het volgende:

- De begeleiding is afgestemd op het niveau van de stagiaire en de fase van het leerproces;
- De begeleiding sluit in haar methodiek aan bij het leren-leren concept en bevordert op die wijze de zelfstandigheid en de eigen verantwoordelijkheid van de student/stagiaire voor zijn eigen leerproces.
- De begeleiding bevordert de transfer bij de stagiaire door hem in de werksituatie geleerde beroepsvaardigheden toe te laten passen in verschillende situaties.

Zowel de voorbereiding op school als de Beroeps Praktijk Vorming moeten de stagiaire in staat stellen de opdrachten te behalen. De Beroeps Praktijk Vorming vormt een essentieel onderdeel van het proces van het leren van het beroep.

Onze locatie is een erkend leerbedrijf. Er zijn regelmatig stagiaires van verschillende niveaus en opleidingen. Zij worden door een vaste pedagogisch medewerker van de groep begeleid. De stagiaire staat boventallig op de groep.

De stagiaires kunnen van de volgende studierichtingen komen:

- Gespecialiseerd pedagogisch medewerker 4 kinderopvang (niveau 4);
- Pedagogisch medewerker 3 kinderopvang (niveau 3).

Afhankelijk van de opleiding en leerjaar van de stagiaire kan de duur en frequentie van aanwezigheid verschillen. Een stagiaire moet in het bezit zijn van een geldige Verklaring omtrent Gedrag (VOG).

Taken en verantwoordelijkheden stagiaire

Het uitgangspunt is dat een stagiaire alle taken uit mag voeren, die ook de vaste groepsleiding in het takenpakket heeft. Het is echter afhankelijk van de mate van inzicht en niveau van werken, wat een stagiaire precies tot haar takenpakket kan rekenen. De stagiaire wordt geacht om eerst goed te kijken en te vragen. Daarna kunnen steeds meer taken aan haar takenpakket worden toegevoegd. Dit toevoegen van taken kan zowel op initiatief van de stagiaire als van de teamleden gebeuren. Het team helpt de werkbegeleider en de stagiaire bij de dagelijkse werkzaamheden. De directe collega's moeten daarom op de hoogte zijn van de leerdoelen en het functioneren van de stagiaire. De teamleden kunnen de stagiaire wegwijs maken, helpen en daar waar nodig aanspreken en feedback geven. We zijn ons ervan bewust dat de dagelijkse routine niet de routine is van de stagiaire. De pedagogisch medewerker is een professional, de stagiaire is in opleiding.

2.2 Vrijwilligers

Stichting Spelenderwijs IJsselgraaf heeft een vrijwilligersbeleid. Met dit beleidsplan worden de rechten en plichten van vrijwilligers vastgesteld. Hierdoor ontstaat er helderheid omtrent de inzet van vrijwilligers. We willen hiermee duidelijkheid geven aan zowel beroepskrachten als vrijwilligers over hoe met vrijwilligers wordt gewerkt in de organisatie.

Vrijwilligers verrichten aanvullende werkzaamheden, direct of indirect ten behoeve van de peuters. Het vrijwilligerswerk is een ondersteuning van het werk dat verricht wordt door de beroepskrachten, maar is geen vervanging daarvan. Vrijwilligers worden dus altijd boven formatief ingezet.

Vrijwilligers ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden. De vrijwilliger werkt altijd onder aansturing van een beroepskracht. De beroepskracht coördineert de werkzaamheden van de vrijwilliger en draagt de eindverantwoordelijkheid voor de uitvoering van de activiteiten en dienstverlening. Bij Spelenderwijs dient een vrijwilliger te voldoen aan onderstaand profiel:

- leeftijd vanaf 18 jaar;
- opleiding van minimaal VBO/Vmbo-niveau;
- bij voorkeur al ervaring in de omgang met peuters;
- een open houding hebben;
- in staat zijn tot het zelfstandig uitvoeren van taken;
- de doelstelling van Stichting Spelenderwijs IJsselgraaf kennen en onderschrijven;
- bereidheid tot samenwerken en overleg is van belang;
- afspraken nakomen;
- zich voor een bepaalde periode of klus te verbinden;
- afhankelijk van de functie wordt een minimumeis aan uren gesteld; dit is een gemiddelde van vier uur per week;
- draagt bij aan een gezellig, veilig, stimulerend en positief groepsklimaat;
- dient vooraf een 'Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG)' te kunnen overleggen, van niet ouder dan twee maanden.

Taakomschrijving vrijwilliger

Tijdens de openingstijden van de peuterspeelgroep biedt de vrijwilliger de beroepskracht ondersteuning door te helpen met het groepswerk. De werkzaamheden kunnen bestaan uit bijvoorbeeld: met de kinderen meespelen, voorlezen aan een groepje kinderen, helpen bij het eten en drinken geven, helpen met verschonen, helpen met het maken van een werkje etc. Een en ander vindt altijd plaats in overleg met de verantwoordelijke beroepskracht en de activiteiten

worden getoetst aan het pedagogisch beleidsplan. De vrijwilliger draagt geen verantwoordelijkheid voor de groep of het gebouw/de ruimte waarin de groep zich bevindt.

Op PSG Noorderlicht zijn momenteel geen vrijwilligers werkzaam.

Hoofdstuk 3 Voor- en vroegschoolse Educatie (VVE)

Spelenderwijs heeft een beleidsplan VVE, waarin beschreven staat op welke wijze er op onze locaties uitvoering gegeven wordt aan de VVE.

Op de peuteropvanglocaties in Doetinchem wordt gewerkt met een integraal VVE-programma 'Startblokken'. Dit peuterprogramma voldoet aan de kwaliteitseisen die door de GGD gesteld zijn. Startblokken van Basisontwikkeling is het pedagogisch werkplan om de ontwikkeling van baby's, peuters en jonge kleuters optimaal te stimuleren. Het is een landelijk erkend werkplan met een uitgewerkte visie voor de opvang, vorming en educatie van jonge kinderen.

Het educatieprogramma Startblokken zorgt ervoor dat Pedagogisch medewerkers zich niet louter vastbijten in een vastomlijnd cursorisch aanbod van taal- en woordenschattoefeningen. Ontwikkeling van jonge kinderen vraagt om een brede aanpak. Van meet af aan is Startblokken zo'n aanpak. Méér dan woordenschat en taal. Spel als basis en volwassenen die meedoen op het juiste moment. Centraal staat bij Startblokken het bieden van veiligheid. Wanneer een kind zich veilig voelt, staat het open voor betekenisvolle activiteiten. Daaronder wordt verstaan dat deze activiteiten voor kinderen interessant en uitdagend zijn. Zij dienen aan te sluiten bij de belevingswereld van kinderen. Vaak wordt bij deze activiteiten de volwassen wereld geïmiteerd.

Bij peuters staat de spelontwikkeling centraal. Startblokken wil kinderen ook laten leren door ze te laten ervaren. Hierdoor krijgt het betekenis voor ze en zijn ze meer betrokken. Om dit te realiseren wordt ook gebruik gemaakt van thema's en is het voorlezen van prentenboeken een belangrijk onderdeel. Onze pedagogisch medewerkers observeren kinderen zorgvuldig en nemen deel aan de activiteiten van de kinderen. Binnen die activiteiten lokken zij kinderen uit tot ontwikkeling.

Door hun observaties systematisch te registreren, zijn de pedagogisch medewerkers goed op de hoogte van het ontwikkelingsniveau van de kinderen en kunnen ze hun interventies doelgericht kiezen. Er wordt gewerkt met thema's die aansluiten bij wat leeft in de groep.

3.1 Het werken met Startblokken op PSG Noorderlicht

De wijze waarop de ontwikkeling van het jonge kind wordt gestimuleerd, in het bijzonder op de gebieden taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling:

De pedagogisch medewerkers op PSG Noorderlicht werken met een thema planning waarbij elke 6 weken een nieuw thema aan bod komt. Er zijn dagritmekaarten aanwezig. Bij ieder thema is er een themahoek ingericht met materialen, spelletjes die passen bij het thema en de belevingswereld. Aan de themaplanning worden doelen gekoppeld. De doelen zijn gekoppeld aan de ontwikkelingsgebieden zoals de taalontwikkeling, rekenontwikkeling en sociaal-emotionele ontwikkeling. Dit wordt bijgehouden in een planningsoverzicht.

De planning rouleert in 2 jaar, uiteindelijk hebben alle kinderen de doelen aangeboden gekregen. Elke dag wordt er een programma gemaakt hier staat in aan welke doelen we gaan werken. Dit wordt aangeboden in kleine groepjes met doelgerichte activiteiten. Het aanbod wordt afgestemd op de ontwikkeling van de peuters. Dit wordt in een plan van aanpak beschreven. Voor ieder kind wordt een formulier ingevuld waarop wordt aangegeven wat het kind nodig heeft. Hierbij wordt ook duidelijk weergegeven wat hierin belemmerende en stimulerende factoren kunnen zijn. Ook is er een overzicht gemaakt waarop de pedagogisch medewerkers in één oogopslag kunnen zien welke peuter

op welk gebied extra hulp nodig heeft. Op deze manier kunnen zij gericht groepjes maken en het aanbod goed afstemmen op wat zij nodig hebben.

OP de volgende manier betrekken wij de ouders bij het stimuleren van de ontwikkeling van het kind: Bij elk nieuw thema sturen de pedagogisch medewerkers alle ouders een nieuwsbrief. Hierin wordt beschreven wat het nieuwe thema is en hoe zij daarmee gaan werken.

Er staan ideeën in voor boeken, liedjes en activiteiten. Ook staat er een woordenlijst in zodat ouders thuis ook de woordenschat kunnen oefenen.

De wijze waarop wordt vormgegeven aan de inhoudelijke aansluiting tussen voor- en vroegschoolse educatie en aan een zorgvuldige overgang van het kind van voor- naar vroegschoolse educatie:

- De thema's worden waar mogelijk zoveel mogelijk afgestemd op de thema's van school.
- De pedagogisch medewerkers maken gebruik van het OVM
- Er is een warme overdracht naar de juffen op school.

Hoofdstuk 4 Volgen van kinderen

De pedagogisch medewerkers houden elke dag de ontwikkeling van de kinderen in de gaten. Als het nodig is passen zij de begeleiding aan. Door te observeren, registreren en evalueren volgen de pedagogisch medewerkers ieder kind op een systematische en methodische wijze in zijn ontwikkeling en welbevinden met behulp van het kindvolgsysteem KidsKonnnect.

4.1 Doorgaande lijn

Wij werken binnen IKC Het Noorderlicht aan een doorgaande lijn. Op het moment dat kinderen 4 jaar worden, worden met toestemming van de ouders, de gegevens uit Kidsconnect overgedragen aan de school. De overdracht heeft als doel de leerkracht te informeren over de ontwikkeling van het kind zodat zij van tevoren weet hoe zij het kind het beste op kan vangen in de kleutergroep van de basisschool en beter kan aansluiten bij de ontwikkeling van het kind.

4.2 Zorgen delen

De pedagogisch medewerkers werken samen met de ouders bij zorg over een kind. Samen zetten zij een pad uit om het kind datgene te bieden dat het kind nodig heeft voor een goede ontwikkeling.

Na overleg met de ouders kan de pedagogisch medewerker contact opnemen met de consultatiebureauverpleegkundige voor advies.

De leidinggevende en interne begeleider van de school ondersteunen en begeleiden de pedagogisch medewerker bij het signaleren van zorg, het stellen van een hulpvraag, het voeren van oudergesprekken, het opstellen van een handelingsplan, het uitvoeren van handelingssuggesties en het bewaken van afspraken. De pedagogisch medewerkers leggen kind-dossiers aan. Zij zijn bekend met de afspraken over het bewaren van de kind-gegevens en handelen daar ook naar.

4.3 De samenwerking met andere organisaties

Voor kinderen waar vragen of zorgen over zijn is de samenwerking belangrijk met het consultatiebureau (Yunio), Stichting Welzijn, Integrale Vroeghulp, Mee, Bureau Jeugdzorg, Centrum voor Jeugd en Gezin, logopedie en fysiotherapie. We hebben hiervoor een sociale kaart aangelegd, zodat de pedagogisch medewerker weet waar zij terecht kan.

Het consultatiebureau werkt nauw samen met de Stichting Welzijn en maatschappelijk werk om de vroeg-signalering van risicokinderen (kinderen die risico lopen in de problemen te komen of een

achterstand in hun ontwikkeling op te lopen) in overleg met de ouders toe te leiden naar voorschoolse voorzieningen waaronder de peuterspeelgroepen.

4.4 Pedagogisch beleidsontwikkeling en coaching

De kwaliteit van het pedagogisch handelen is een uitermate belangrijke factor voor goede kinderopvang. Niet alleen scholing maar ook coaching on the job zijn voor kwaliteitsstimulering geschikte instrumenten. Iedere pedagogisch medewerker heeft jaarlijks recht op coaching uren om zo aan de eigen professionele ontwikkeling te werken. Het vergroot de vak volwassenheid, de beroepstrots en het werkplezier van de medewerkers zodat zij er op hun beurt voor kunnen zorgen dat alle kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen.

De pedagogisch coach ondersteunt medewerkers bij het bewust bekwaam worden, binnen de pedagogische visie en werkwijzen van Spelenderwijs en helpt de pedagogisch medewerker om zich verder te ontwikkelen. De inzet van een functionaris voor beleidsontwikkeling draagt bij aan de ontwikkeling van het pedagogisch beleid en de implementatie van dit beleid op de locatie.

Bij de bepaling van het aantal coaching uren per locatie houden wij rekening met de vak volwassenheid van medewerkers en teams en de specifieke individuele coaching behoefte van de pedagogisch medewerkers. Bij de verdeling van de coaching uren zorgen we er voor dat elke pedagogisch medewerker een vorm van coaching ontvangt.

Voor Spelenderwijs zijn de operationeel manager en de pedagogisch beleidsmedewerker/coach verantwoordelijk voor de pedagogische beleidsontwikkeling, de implementatie hiervan en het verbeteren van de (pedagogische) kwaliteit op alle locaties. Hiervoor worden alle locaties regelmatig bezocht en worden er gesprekken met medewerkers gevoerd. Dit gebeurt zowel individueel, tijdens locatie overleggen en thema- en/of scholingsbijeenkomsten voor alle pedagogisch medewerkers. Voor PSG Het Noorderlicht komt dit in 2020 neer op 65,5 uur waarvan 50 uur voor pedagogische beleidsontwikkeling en 15,5 uur voor coaching (10 uur per Fte).

Inzet pedagogisch beleidsmedewerker/coach in de VVE

Met ingang van 1 januari 2024 worden er extra uren pedagogisch beleid en coaching in de VVE ingezet om de kwaliteit van de pedagogisch medewerkers en van het pedagogisch beleid van de VVE te verhogen. De norm hiervoor bedraagt 10 uur per doelgroeppeuter per locatie. De pedagogisch beleidsmedewerker/coach heeft een HBO werk- en denkniveau.

De pedagogisch beleidsmedewerker/ coaches in de VVE zorgen voor een pedagogisch partnerschap met ouders en voor verbetering van de educatieve functie van de VVE. Zij zijn de spil in de ontwikkeling van het pedagogisch VVE-beleid en de implementatie daarvan op de werkvloer. Zij houden de pedagogisch medewerkers 'scherp' op de doelen van VVE en zorgen voor verankering, inspiratie en vernieuwing van de VVE. Zij kunnen de VVE en het effect daarvan op een hoger plan brengen, samen met de pedagogisch medewerkers.

De pedagogisch beleidsmedewerker/coach versterkt de vaardigheden van de pedagogisch medewerkers VVE door middel van coaching, het ontwikkelen en implementeren van beleidsvoornemens over bijvoorbeeld ouderbetrokkenheid en de doorgaande ontwikkellijn en op onderstaande thema's.

- werken met 'een beredeneerd aanbod voor VVE;
- stimuleren van de ontwikkeling van het jonge kind, in het bijzonder op de gebieden taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling;

- volgen van de ontwikkeling van peuters en afstemmen van het aanbod op die ontwikkeling;
- betrekken van de ouders bij het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen;
- vormgeven aan de inhoudelijke aansluiting tussen voorschoolse - en vroegschoolse educatie (basisschool) en aan een zorgvuldige overdracht van het kind

Spelenderwijs heeft er voor gekozen om per locatie 1 pedagogisch beleidsmedewerker/coach aan te stellen, voor zowel de peuterspeelgroep als de BSO om, samen met de school, te werken aan 1 doorgaande lijn 2 – 12 jaar en hierboven genoemde thema's.

Voor Het Noorderlicht betekent de inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker/coach in 2024:

VVE locatie	VVE peuters	Aantal uren	Beleidsuren jaarbasis	Coaching per Fte	Totaal aantal uren pedagogisch beleidsmedewerker /coach per locatie in 2024
PSG Het Noorderlicht	15	150	50	14	229

4.5 Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Met ingang van 1 januari 2019 werken wij volgens het protocol 'Kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag voor de kinderopvang' (het protocol opgesteld door de brancheorganisaties, BOinK en Sociaal Werk Nederland). Dit is uitgebreid met een afwegingskader.

Dit protocol bevat 3 delen:

1. Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in de thuissituatie met het afwegingskader
2. Vermoeden van een geweld- of zedendelict door een medewerker
3. Seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling.

Alle medewerkers van Spelenderwijs volgen jaarlijks een scholing over de Meldcode en hoe om te gaan met, en te handelen bij, grensoverschrijdend gedrag.

Hoofdstuk 5 Samenwerking met ouders

Om kinderen goed te kunnen begeleiden is het van belang te investeren in een goed contact met de ouders. De kinderen, maar ook de ouders moeten zich welkom voelen op Het Noorderlicht. De pedagogisch medewerkers streven er naar bij het halen en brengen alle ouders even te spreken. Zij kunnen dan belangrijke zaken over het kind met elkaar uitwisselen en afstemmen.

De ouders en de pedagogisch medewerkers zijn samen verantwoordelijk voor de opvoeding van het kind. Voor een evenwichtige ontwikkeling is het van belang dat de opvoedingssituatie thuis en de peuterspeelgroep niet te ver uiteen liggen. Het is niet erg dat er verschillen zijn. Kinderen kunnen hier goed mee om gaan. Het is wel belangrijk dat ouders weten wat de verschillen zijn en dat zij deze ook respecteren.

5.1 Mentorschap

Aan ieder kind wordt een mentor toegewezen. De mentor is een pedagogisch medewerker die werkt op de groep van het kind. De mentor bespreekt periodiek de ontwikkeling van het kind met de ouders. Tevens is de mentor het aanspreekpunt voor de ouders bij vragen over de ontwikkeling en

het welbevinden van het kind. Indien er bijzonderheden zijn, is de mentor het eerste aanspreekpunt. De mentor bouwt een vertrouwensrelatie op met de ouders. De mentor observeert het kind en brengt hierover verslag uit aan de ouders. Omdat de mentor de meeste informatie heeft over "haar" kinderen kan zij bij uitstek met ouders meedenken over opvoedkundige vragen.

Taken van de mentor

- Bijdrage leveren aan het intakegesprek/kennismaking op de groep.
- Kind-bespreking tijdens groepsoverleg.
- Welbevinden en de overstap van het kind maken (3 en 4 jaar).
- Gemaakte afspraken over het kind bewaken en bespreken.
- Bijhouden van het Kind-dossier.
- Bij beëindiging van de opvang, houdt de mentor een eindgesprek(je) met de ouders en geeft eventuele bijzonderheden – met toestemming van de ouders - door aan de schooldirecteur en/of de leerkracht van groep 1.

5.2 10 minutengesprekken

Net zoals in het onderwijs voeren wij bij de peuterspeelgroep minimaal 1x per jaar, 10/15 minuten gesprekken met ouders. Dit doen wij op 3- en 4-jarige leeftijd. Aan de hand van het kindvolgsysteem wordt de voortgang en de ontwikkeling besproken. Ouders kunnen bij zorgen over hun kind altijd ook zelf een gesprek aanvragen bij de pedagogisch medewerkers.

5.3 Intake

Met de ouders van nieuwe kinderen van Het Noorderlicht wordt een startgesprek gevoerd. In dit gesprek worden ouders op de hoogte gesteld van de gewoonten en regels van de opvang op de groep en kunnen ouders vertellen over hun kind.

Het eerste contact met ouders/verzorgers vindt meestal in de eerste week plaats dat het kind de opvang komt bezoeken. Tijdens het startgesprek informeren wij de ouder/verzorger over de gang van zaken op de peuterspeelgroep en verwijzen we naar informatie op de website.

Ouders/verzorgers kunnen dan ook hun verhaal over hun kind en eventuele vragen aan ons kwijt. Wij vertellen hoe wij werken, wie de mentor is van hun kind, hoe de dagindeling is en bespreken wij allerlei huishoudelijke zaken.

5.4 Wennen

We vinden het belangrijk om aandacht te geven aan de eerste dagen van de kinderen op de opvang. Voor zowel het kind, de ouder als de pedagogisch medewerker is het wennen aan elkaar. Hoe we het wennen invullen is afhankelijk van de leeftijd van het kind, het karakter en de mate waarin het kind zich over het algemeen op zijn gemak voelt bij nieuwe mensen. Tijdens de eerste dagdelen vragen wij ouders om bereikbaar te zijn, zodat de pedagogisch medewerkers eventuele aanvullende vragen kunnen stellen, of kunnen overleggen over hoe het gaat.

5.5 Halen en brengen

We hanteren breng- en ophaaltijden voor de rust in de groep. Tijdens deze breng – en ophaaltijden hebben wij gericht tijd om samen met de ouders en het kind een overdracht te doen. Op het moment dat een kind (incidenteel) buiten deze tijden gehaald of gebracht moet worden, kunnen ouders hierover afspraken maken met de pedagogisch medewerker.

Wij vinden het belangrijk duidelijke afspraken te maken over het halen van de kinderen. Als ouders zelf hun kind niet op kunnen halen, vragen wij ouders om vooraf door te geven aan de pedagogisch

medewerkers wie het kind komt halen. Zonder toestemming van de ouders worden kinderen uit veiligheidsoverwegingen niet mee gegeven.

5.6 Afwezigheid melden

Wij vragen ouders om hun kind af te melden als deze niet naar de peuterspeelgroep komt. Als een kind bijvoorbeeld na ziekte of vakantie wel weer komt, vragen wij ook om dit door te geven.

5.7 Communicatie met ouders

De communicatie met ouders verloopt via de pedagogisch medewerker, de groepsapp en/of de administratie. Aan het begin van elk nieuw thema worden ouders middels een themabrief op de hoogte gesteld van de activiteiten die gaan plaatsvinden op de peuterspeelgroep en worden ze gestimuleerd zelf ook activiteiten met hun peuter te gaan ondernemen. Tevens wordt in de nieuwsbrief van de school aandacht besteed aan PSG Het Noorderlicht. Daarnaast is de website www.kinderopvangSpelenderwijs.nl een bron van informatie voor ouders.

Binnen Spelenderwijs IJsselgraaf communiceren wij ook op de volgende manier met ouder(s)/verzorger(s):

- Startgesprek;
- Informatie uitwisselen;
- Informatie uitwisselen tussen ouder en beroepskrachten van de peuterspeelzalen vindt plaats bij het halen en brengen van kinderen en de 10 minuten gesprekjes n.a.v. het OVM;
- Informatieverstrekking;
- Wederzijdse betrokkenheid;
- Wij vragen ouder(s)/verzorger(s) belangrijke informatie, zoals verhuizing, overlijden in de familie, ziekenhuisopname, e.d. aan ons door te geven, zodat wij daar begrip voor kunnen tonen en erop in kunnen spelen naar de kinderen toe;
- Het wederzijds contact en betrokkenheid proberen wij te stimuleren door middel van:
 - gezamenlijke activiteiten en bijeenkomsten
 - werkgroepen
 - hulpvragen

Verschillende manieren van communicatie:

- Bij het brengen en halen, de spelinloop;
Ouders kunnen kort eventuele bijzonderheden doorgeven en wij vertellen wat het kind heeft meegemaakt. Dit zijn korte gesprekken;
- De ouders de mogelijkheid bieden buiten de groep om nog vragen te stellen of problemen te bespreken. Dit gaat op afspraak;
- Ouderbrieven n.a.v. de projectthema's om de ouders toe te rusten om thuis met hun kind gericht (taal)stimulerende activiteiten te doen en ze op de hoogte te stellen van de activiteiten van de komende periode;
- Thema- en ouderbijeenkomsten;
- Klanttevredenheidsonderzoek;
- Knutsel/schoonmaak avonden;
- Begeleiding bij excursies.

5.8 Medezeggenschap

Op dit moment heeft Het Noorderlicht nog geen Oudercommissie. Hiervoor wordt regelmatig actief geworven worden via de nieuwsbrief en/of een aparte brief.

5.9 Klachten

Als ouders ontevreden zijn over de opvang of de dienstverlening dan horen wij dat natuurlijk graag direct. Ouders wordt gevraagd eventueel ongenoegen te bespreken met de persoon die in eerste instantie verantwoordelijk is, veelal de pedagogisch medewerker. Vanzelfsprekend kunnen zijn ook terecht bij de operationeel manager van Spelenderwijs of bij de schooldirecteur om klachten te bespreken. Spelenderwijs heeft het beleid ten aanzien van het omgaan met en de behandeling van klachten beschreven in het klachtenreglement. Dit reglement is voor ouders in te zien via onze website.

Hoofdstuk 6 Gezondheid en veiligheid

Naast onderwijs en ontwikkeling is ook de verzorging van kinderen een belangrijke taak van de peuterspeelgroep. De pedagogisch medewerkers zijn zich ervan bewust dat met betrekking tot veiligheid en gezondheid niet alle risico's zijn uit te sluiten, maar zij zorgen ervoor dat de voorwaarden voor een gezonde en veilige opvang zo optimaal mogelijk zijn.

6.1 Eten en drinken

De pedagogisch medewerkers stimuleren kinderen om zelfstandig te eten en te drinken. Samen in de kring eten is een gezellige bezigheid, waarbij kinderen veel zelf leren doen. De pedagogisch medewerkers stimuleren de kinderen zo veel mogelijk om dat wat ze zelf gekozen hebben ook op te eten. Er wordt geen strijd over gevoerd.

6.2 Zieke kinderen

Voor de meeste ziekten geldt dat de besmetting al heeft plaatsgevonden voordat de ziekte zich daadwerkelijk openbaart. Een kind dat ziek is heeft extra aandacht, rust en verzorging nodig. De pedagogisch medewerkers adviseren de ouders om een ziek kind thuis te houden. Meer informatie hierover is bij de pedagogisch medewerkers te verkrijgen. Wanneer een kind tijdens de kinderopvangtijd ziek wordt, bellen de medewerkers de ouders om het kind op te komen halen. Vermoedelijke kinderziekten van infectieuze aard worden gemeld bij de GGD. Het gaat dan om aandoeningen die meerdere kinderen in de groep kunnen treffen. Wanneer er een besmettelijke kinderziekte heerst, maken we dit door middel van een brief bij de ingang van de opvang kenbaar aan de ouders. Spelenderwijs heeft een ziektebeleid.

De opvang heeft een informatiemap van de GGD over infectiebeleid met daarin informatie voor ouders over hoe te handelen bij kinderziekten. Tevens kunnen zij terecht op de website van het RIVM (www.rivm.nl). De pedagogisch medewerkers kunnen altijd de meest recente informatie van de GGD voor de ouders uitprinten.

6.3 Ongevallen

Alle kinderen zijn verzekerd tegen ongevallen en schade aan derden tijdens het verblijf op de peuterspeelgroep. Deze verzekering geldt voor het verblijf in de binnen- en buitenruimte en tijdens wandelingen en excursies.

Daar waar kinderen spelen komen ongevallen voor. Alle pedagogisch medewerkers zijn in het bezit van een geldig EHBO-diploma, een aantal medewerkers zijn eveneens BHV opgeleid. Er is een EHBO-koffer die jaarlijks wordt gecontroleerd.

Bij ongevallen kan het noodzakelijk zijn medische hulp in te schakelen. Ouders worden zo snel mogelijk ingelicht. Het is noodzakelijk dat ouders (of de contactpersoon) altijd bereikbaar zijn voor noodgevallen en dat de contactgegevens kloppen. Mocht er een ongeluk gebeuren waar een arts naar moet kijken, dan gaat één van de beroepskrachten bij voorkeur naar de huisarts van het kind. Indien dit niet mogelijk is gaat één van de beroepskrachten met het kind naar een andere huisarts. De ouders worden altijd op de hoogte gebracht en waar mogelijk gaat het in overleg. Ongevallen die gebeuren, worden op de peuterspeelgroep geregistreerd. Hiervoor is een speciaal formulier aanwezig. Op deze manier kunnen wij goed in kaart brengen welke ongevallen gebeuren, hoe er gehandeld is en of dit in de toekomst vermeden kan worden.

6.4 Medicijngebruik

Als een kind medicijnen gebruikt vragen wij de ouders een ‘Overeenkomst gebruik medicatie’ in te vullen en deze te ondertekenen. In de overeenkomst staan de gegevens over de aandoening en nodige behandeling. Ouders geven de pedagogisch medewerker tevens instructies over hoe het middel toe te dienen, op welk tijdstip en hoe het bewaard moet worden. De pedagogisch medewerkers geven de kinderen geen paracetamol zonder medicijnverklaring.

6.5 “Vier ogen principe”

We werken volgens het vier ogen beleid. Het vier-ogen principe betekent dat altijd een volwassene moet kunnen meekijken of meeluisteren bij een beroepskracht in de kinderopvang. Binnen Het Noorderlicht hebben wij dat als volgt georganiseerd:

Ruimte	Vier ogenprincipe
De groepen	De deur van het lokaal heeft een groot raam, zowel naar de naastgelegen groep als naar de speel/leerruimte.
Natte ruimtes	Raam van groepsruimte naar natte ruimte
Slaapkamers	Op de slaapkamer is een babyfoon aanwezig
Hal/ overige ruimtes	De deur is voorzien van een groot raam
Buiten	Het speelgedeelte aan de voorzijde is apart omheind met een hek, zichtbaar voor anderen.

6.6 Risico-inventarisatie

De beroepskracht biedt elk kind een voldoende veilige en gezonde omgeving aan, waarin het ongehinderd op ontdekkingstocht uit kan gaan. Wij gaan van het principe uit, dat kinderen moeten leren door vallen en opstaan. Ook leren wij de kinderen, dat niet alles zomaar kan en mag.

Op Het Noorderlicht wordt elk jaar een risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid uitgevoerd. Wanneer nodig leidt dit tot actie. Resultaten worden vastgelegd in een verslag.

De veiligheid proberen we te waarborgen door de volgende maatregelen:

- ✓ Kindvriendelijk speelgoed; geschikt voor de leeftijdsgroep. Kapot materiaal wordt gerepareerd of vervangen;
- ✓ Een kindvriendelijke ruimte die voldoet aan de wettelijk vastgestelde eisen;
- ✓ Objecten buiten - als een glijbaan of schommel - worden jaarlijks gecontroleerd;
- ✓ Gevaarlijke dingen (hete kopjes thee, schoonmaakmiddelen) worden buiten het bereik van kinderen gehouden;
- ✓ Er is een ontruimingsplan aanwezig, zodat leidsters weten hoe zij moeten handelen als er zich een calamiteit voordoet;
- ✓ Jaarlijks wordt er een ontruimingsoefening met de kinderen gehouden;
- ✓ Er wordt jaarlijks een risico-inventarisatie gedaan die door de GGD wordt gecontroleerd. Het inspectierapport van de GGD ligt ter inzage op de locatie en is in te zien op de site.
- ✓ Regels voor de kinderen;
- ✓ Vanuit het vaste team zijn alle beroepskrachten in het bezit van een BHV certificaat;
- ✓ Er is een EHBO-koffer die jaarlijks wordt gecontroleerd;
- ✓ De speelzaal is overzichtelijk door veel glazen wanden;

6.7 Huisregels

Binnen Het Noorderlicht hebben we huisregels opgesteld. In deze huisregels staan de gemaakte afspraken. We borgen deze afspraken door ze op papier te zetten, ze terug te lezen en spreken elkaar indien nodig aan op het niet nakomen van de regels.

Uitstapjes

Wanneer wij grote uitstapjes gaan maken wordt hiervoor apart toestemming gevraagd.

Omgang met film-, video- en fotomateriaal

Er zijn genoeg leuke en fijne momenten om vast te leggen op foto en/of film. Graag delen we deze kiekjes met de ouders. De foto's kunnen bijvoorbeeld worden gedeeld middels een nieuwsbrief of via de website of facebook. Bij de inschrijving kunnen ouders aangeven of zij wel of geen toestemming geven tot het maken van film-, video- en fotomateriaal voor intern en extern gebruik.

Brandpreventie

Naast de bovengenoemde inventarisaties worden extra inventarisaties uitgevoerd in het kader van de brandveiligheid en er is aandacht voor brandpreventie en brandoefeningen. Meer informatie hierover staat in het calamiteitenplan/ontruimingsplan dat aanwezig is op de school en bij de peuterspeelgroep. De evacuatie route hangt bij de deur. De pedagogisch medewerkers oefenen ontruimen regelmatig met de kinderen, zodat zij weten wat er gaat gebeuren als het brandalarm gaat. Er wordt geoefend m.b.v. een losse rookmelder, hierdoor leren de kinderen het geluid van het alarm herkennen. De kinderen worden met het blauw-rode evacuatie touw naar buiten geleid.

6.8 Calamiteiten

Binnen de opvang is op elke groep minimaal een medewerker aanwezig die bedrijfshulpverlener (BHV' er) is. De BHV' er neemt bij ongevallen de leiding. Zo nodig worden de ouders en huisarts of andere deskundige op de hoogte gesteld. Als de ouders niet bereikbaar zijn wordt het noodnummer, dat ouders van tevoren moeten doorgeven, gebeld. Het ongeval wordt geregistreerd op de lijst voor

de risico-inventarisatie. Afhankelijk van de situatie worden er maatregelen genomen en afspraken gemaakt.

6.9 GGD

Jaarlijks komt de GGD bij Het Noorderlicht. Er wordt dan gekeken of we handelen zoals we dat hebben afgesproken in ons beleid en of we ons houden aan de Wet Kinderopvang. Van dit bezoek wordt een rapport gemaakt. Dit inspectierapport is te raadplegen op de groep en via de site van Het Noorderlicht en de website van Spelenderwijs.